ESPERANTO EN AFRIKO

Oficiala bulteno de la Afrika Komisiono de UEA

Numero 34 (2018: 1)

Karaj gelegantoj,

La unuaj tri monatoj de la jaro 2018 en la Afrika Esperantujo disvolviĝis eventriĉe same, kiel la ĵus antaŭa jaro 2017!
Dum la daŭro de tiu ĉi periodo okazis renkontiĝoj inter esperantistoj, prezento de Esperanto al ekstera publiko, E-kursoj, naskiĝo de novaj E-kluboj kaj multegaj aliaj agadoj, kiuj ankoraŭ montras la viglecon kaj diversecon de la movado kaj portas la internacian lingvon Esperanto ĉiam antaŭen sur la kontinento.
Al tiu entuziasmoplena Esperanto-vivo kontribuis aparte la benina junulara sekcio, fidelaj helpantoj de Afriko, membroj de la Afrika Komisiono k.t.p.
Bonvolu do teni vin informataj pri la plej freŝaj novaĵoj el Afriko... interalie, legante ĉi tiun informplenan bultenon!

Ĝuan legadon al vi!

Adjévi Adjé

****

BOJE elpaŝis publike pri Esperanto en Benino

S-ro Laïfo Kami Innocent Eteka, estrarano de Benina Organizo de Junaj Esperantistoj – BOJE, invitis semajnon antaŭe lernantojn de mezgradaj lernejoj al prelego pri Esperanto en la nordbenina urbo *Kandi*.

La 24-an de februaro 2018 la organizantoj kaj la invititoj renkontiĝis en *Business Promotion Center* – BPC sub la temo: *Première édition de la tournée nationale des jeunes Espérantistes Béninois pour la promotion de la langue universelle Espéranto.*

47 partoprenantoj, kies aĝoj estas inter 16 kaj 25 jaroj, de kvin mezgradaj lernejoj, favore respondis al la invito de s-ano Eteka. La okazaĵo daŭris de la 8-a ĝis la 20-a horo. Pro helpo de itala samideano, la organizantoj povis surtabligi meze de la tago sandviĉojn kaj trinkaĵojn al siaj gastoj.

La prelegantoj s-anoj Laïfo Kami Innocent Eteka, Cyprien Guiya kaj Mireille Hounkpe prezentis pri: *Konciza historio de Esperanto, kial lerni Esperanton* kaj *atutoj de Esperanto.*

Grupa foto de la partoprenantoj

Dum la posta diskutado, la junaj kunvenintoj povis komuniki per *Facebook* kaj *WhatsApp* kun esperantistoj de aliaj landoj, samideano Olympe de Francujo kaj samideano Sunrise de Japanujo. La partoprenantoj uzis tre volonte tiun eblon.

El la entuziasmo de tiu ĉi aranĝo, fondiĝis kvin Esperanto-kluboj, po unu en ĉiuj invititaj

La organizantoj: de maldekstre Cyprien, Mireille kaj Innocent

lernejoj, nome ''CSP la cité de la réussite'' la klubo *La Réussite*, responsuloj: Gado Sammon Odette kaj Bokonon A. S. Canisius; ''LTCI-Kandi'' klubo *Les Génies,* responsuloj: Amadou I. Souabirath kaj Megnonhou Rodrigue; ''CSPAM-Kandi'' klubo *La Génération consiente,* responsuloj: Amadou Kadiri kaj Idrissou Nouwé irath; ''CEG1-Kandi'' klubo *Espero*, responsuloj: Hounkponou Blanche kaj Kinnou Loth kaj ''Solidarité'' la klubo *Solidarité*, responsuloj: Gandonou Alice kaj Joussoufou Ouzérou.

(Laïfo Kami Innocent Eteka)

Renkonte al esperantistoj kaj la lando Tanzanio

La 11-an de januaro 2018, s-ro Paul K. Kusaya iris bonvenigi grupon de francaj esperantistoj: Marcq Jean-Pierre, Metzger Michel, Rotellini Evelyne, Couton Florence, Larive Anne, Moroy Evelyne ĉe la flughaveno de Daresalamo. En la sama ĉefurbo li akceptis du aliajn gastojn afrikajn, nome s-rojn Honoré Sebuhoro kaj Jeremiah Rufigi el DR Kongo.

Ĉiuj kune busvojaĝis vizite al esperantistoj kaj ankaŭ konatiĝe kun vidindaĵoj, kuriozaĵoj en la urboj Daresalamo, Zanzibaro, Mwanza, Mara kaj ankaŭ en la urbo Bunda, kie la gastoj sideje pasigis multe de sia tempo per aranĝo de diversaj aktivaĵoj kun la lokanoj.

La vizito kaj restado de la grupo en Bunda estis speciale neforgeseblaj kaj memorindaj Esperanto-momentoj por pli ol unu surloka esperantisto. Kunkantado, piedpromenadoj, gastigado, diskutrondoj, brakumado kaj lernokunvenoj: jen el kio konsistis la etoso.

La kurso estis gvidita de s-ino Evelyne Rotellini, kaj ĝi temis precipe pri la uzado de la akuzativa finaĵo *'n'*. Ĉiam la kursgvidantino atentigis la alparolantojn ne misuzi la akuzativon dum sia lingva ekzercado. Okazis ankaŭ surpriza festo por celebri la naskiĝdatrevenon de s-ino Florence Couton, kiu fariĝis 50-jaraĝa la 26-an de januaro 2018!

Kelkaj gastigantoj kaj gastoj sur la monto *Balili*, Bunda, Tanzanio

Estis aparte impona etosa momento la grimpado sur la monton *Balili* en Bunda. Ĉiuj partoprenantoj plezuranime amuziĝis tiel! De la supro de tiu monto oni vidis la panoramon de la tuta urbo kaj de la lago Viktorio. Estis granda kaj interesa temo ankaŭ la vizitoj al kamparoj kaj vilaĝoj.

Ni vizitis ĝardenojn kaj kampojn de e-istoj en Bunda, Bugoji, Tairo. Promenado de loko al lokoj riĉigis nian interkonatiĝon kun la sur-lokanoj, por koni iliajn historiojn. Ankaŭ rigardi la vidindaĵojn grandigis la sperton de la gastoj kaj stimulis entuziasmon ekkoni pliajn novajn lokojn. Pro manko de sufiĉa tempo ni tamen sukcese atingis kelkajn vilaĝojn: Marambeka kaj ĝiaj ĉirkaŭe proksimaj vilaĝoj, kiel ekzemple Butiama. En tiu ĉi lasta naskiĝis kaj loĝis la unua Tanzania ŝtatprezidanto Julius K. Nyerere. En Butiama troviĝas muzeo, kie oni povas malkovri pri la lokaj kaj landaj historiaĵoj.

En Rwanga troviĝas sur altaj rokoj arkaika kaŝejo, protektejo de la indiĝenoj dum militoj. Tien la indiĝenoj kuris por sin kaŝi kaj facile vidi la malamikojn. De Bunda al la vilaĝo Ramadi vidiĝis de sur la aŭtvojo sovaĝaj bestoj de la nacia parko Serengeti. En la vilaĝoj Ramadi, Guta, Rwanga oni ĝuis agrablan klimaton de la lago Viktorio, la ondumon kaj pitoreskan pejzaĝon. Ĉe la lagbordo oni spektis interesajn vidindaĵojn, kiuj donis senliman plezuron dum niaj promenadoj.

Kiel rapide pasis la tempo! Jen venis la momento de emocio. Nia kunesto kun la gastoj estis kiel ŝatata mielo, ke la disiĝo prezentiĝis kiel maldolĉaĵo… Ni tiel alkutimiĝis unu al la aliaj. Malgraŭ arda deziro vidi la gastojn plu resti, ni tamen ne povis malhelpi ilin reveni al siaj respektivaj landoj. Tiel la 5-an de februaro estis la adiaŭa tago, kaj la gastoj revojaĝis al Arusha tra Serengeti, akompanate de Paul K.

Mulele Mbassa Makaranga

Etoso en la korto de loka e-isto

Z-festotago en Kivuo

Honoré Sebuhoro

Antaŭ ĉio, gravas la mencio pri kelkaj faktoj rilale al E-o en la orienta provinco Kivuo, DR Kongo. En Rutshuru kreiĝis la 3-an de marto 2009 far s-ro Honoré Sebuhoro la E-klubo *Verda Stelano*. La klubo aktivas kaj jam pro-duktis kelkajn fruktojn, kiel s-ro Joel Muhire la nuna responsulo de la E-klubo *Rondo E-ista* en Kiwanja. *Verda Stelano* bakis same s-ron Prime Nsabimana – la prezidanton de la E-klubo en Kasasa. Ankaŭ la virina E-grupo, kiu aktivas E-kadre estas el la semoj niaj. Ankaŭ s-ro Serge Rusaki, kiu nuntempe studas en la universitato de Kinŝaso lernis ĉe la klubo, sen forgesi pri s-ro Nickson Kasolene, kiu nun estas en la universitato en Gisenyi, Ruando, kaj s-ano Shem Kabanza, kiu aktuale loĝas en Sudafriko. Aldone, danke al Honoré Sebuhoro Esperanto instruiĝas en ĉiuj klasĉambroj de la mezlernejo *Njili* kaj bazlernejo *Njiwa* en Kiwanja.

La klubo ĝoje celebris en sukceso la Tagon de Zamenhof la 15-an de decembro 2017 kun 19 partoprenantoj. Ni ĉiuj vive diskutis pri la vivo de la iniciatinto de Esperanto. Temas pri mirinda tago. *Verda stelano* ĝojas pli, ĉar ankaŭ ĝia ido *Rondo Esperantista* en Kiwanja aranĝis kunvenon memore al la Jaro de Zamenhof. Ankoraŭ entuziasmigas kaj motivas nin la fakto, ke lernintoj niaj havas bonan lingvo-scion kaj tiel partoprenas en E-renkontiĝoj sur la kontinento. Nun pli ol neniam antaŭe la klubo plu helpas al la disvastigo de Esperanto en la provinco Kivu malgraŭ la malsekureco, kiu tie konstante regas.

Honoré Sebuhoro

Kinŝaso gastigis la unuan nacian E-kongreson

Vendredon la 15-an de decembro 2017 okazis, en la salono *Yenge* – sidejo de la landa asocio, la 1-a Esperanto-Kongreso de la Konga Esperanto-Asocio kun averaĝa partopreno de 43 geesperantistoj sub la ĉeftemo: *Esperanto kaj la kongaj lingvoj*.

Kelkaj kongresanoj

La kongreso ekis je la 15-a kaj 30 minutoj per solena malfermo farata de s-ro Lazard Batadulwa, la programestro, tuj post la nacia kaj la esperantlingva himnoj. Sekvis klarigoj de s-ro Etienne Flaubert Batangu Mpesa pri la valoro de Esperanto kaj de la naciaj lingvoj. F-ino Blessing Pelo Kevani deklamis poemon kaj s-ro Jackson Mafuila Mavomo voĉlegis la franclingvan tradukon de la salutmesaĝo de s-ino Anita el Meksiko al la kongreso. La prezidanto de DKEA, s-ro Jean-Pierre Lungikisa, omaĝparolis pri L.L. Zamenhof. Li klarigis al la kongresanoj la valoron, la malfacilaĵojn kaj la rilaton inter Esperanto kaj la ceteraj mondaj lingvoj. Muziketoso de s-ro Rock Tamba paŭzige gajigis la tutan *Yenge* kelkminute.

La kongresaj laboroj pluokazis per la vico de s-ro Badain Kabulu Kalambay, la prezidanto de la Blindula Esperanto-Grupo de Kinŝaso. Tiu ĉi atentokaptive prezentis sian agadon kaj tiel ricevis fortajn kaj varmajn aplaŭdojn de ĉiuj gekongresanoj. Poste prezentiĝis EVIKO, la virina sekcio, per la voĉo de s-ino Henriette Batangu Nkembi. *Rilatoj inter Esperanto kaj la naciaj lingvoj* estis prezentita de s-ro Batangu Mpesa. Li invitis la kongresanojn konscii kaj aĉeti liajn verkaĵojn por tiel kontribui al la disvastigado de la konga lingvo tra la tuta mondo. Estis ankaŭ ekspozicio de libroj kaj revuoj sub la aranĝo de s-ro Faustin Guy Lowa. La prezentitaj libroj estas: *Esperanto mu Kikongo*, *Farmaba*, *El Konga Saĝumo*, *Sendependeco*, *La aventuroj de la manĝemulo Lulendo*, *Jarlibro de DKEA 2017*, *Leksiko Esperanto-Klist* kaj la revuo *Vekiĝo*. Okazis prelego ankaŭ pri Zamenhof fare de s-ro Mafuila. Antaŭ la komuna koktelo estis Esperanto-kurseto al neesperantistaj gastoj sub la gvido de s-ro Remond Mata.

Jen fermiĝis la unua tago de la kongreso je la 18-a horo kaj 10 minutoj per la fermaj vortoj de la prezidanto.

Sabate, la 16-an de decembro, la duan tagon, la kongresaj aktivaĵoj komenciĝis je la 9-a kaj 50 minutoj per malfermaj vortoj de s-ro Lazard Batadulwa, la programestro.

Tuj okazis por neesperantistoj Esperanto-kurseto pri la uzado de demandaj vortoj far s-roj Mafuila kaj Remond Mata. Ambaŭ personoj respektive instruis i.a. pri *ĉu*, *kiu* kaj *kia, kiel* k.s.

Post la paŭza muzikludo de s-ro Rock Tamba, estis la vico de s-ro Ntoto Zola prelegi pri la temo: *Esperanto-movado en DR Kongo – skizo de la historio, defioj kaj perspektivoj*. Dum preskaŭ horo li prezentis pri la historio de la nacia movado, malfacilaĵoj kaj invitis la kongresanojn pripensi solvoproponojn. Li kaptis la okazon informi la kongresanojn pri la salutmesaĝo de s-ro François Hounsounou, la vickunordiganto de la Afrika Komisiono.

En sia interveno, s-ro Eddy Onan, la nuna prezidanto de DKEJO, parolis pri la nacia junulara movado, la fino de la mandato de la

nuna Estraro kaj kiel DKEJO realigis E-instruadon en la universitato UPN. Li menciis la partoprenon de UPN kun ĝia muzikgrupo *La Anĝeloj* al la ceremonio pri la *Virina Tago* en la sidejo de DKEA kaj menciis ankaŭ la partoprenon de la delegacio de DKEJO al la IJK 2017 en Togolando kaj en pli fruaj aktivaĵoj de TEJO en la jaro sur la kontinento. Eddy fine invitis la kongajn gejunulojn al unueco, antaŭ ol instigi ilin kandidatiĝi por la baldaŭa renovigo de la Estraro de DKEJO.

Disvolviĝis gruplaboroj. Por preskaŭ du horoj la kongresanoj dividiĝis en 4 grupojn kaj ili interdiskutis pri: *kulturo, financo, instruado* kaj *administrado*. Ĉiuj laborgrupoj elektis siajn prezidanton kaj raportiston, kiuj en la plena kongreso prezentis la rezultojn de siaj laboroj. La grupoj faris konstruajn kaj interesajn proponojn, tiel la tuta kongreso aprobis la proponojn forme de la kongresa rekomendaro.

Post la voĉlegado de la kongresaj raportoj kaj rekomendaro de s-ro Remond Mata (LKK-vicprezidanto), okazis disdono de atestiloj al ĉiuj kongresanoj. Sekvis dankesprimaj kaj adiaŭaj vortoj de s-ro Lungikisa Sumbu, la prezidanto de DKEA. La kongreso finiĝis je la 16-a horo kaj 17 minutoj.

Batangu Mpesa kaj Lungikisa Sumbu

Sesio de laborgrupo

Informiĝu pri la plej freŝdataj novaĵoj el Afriko per la bulteno *Esperanto en Afriko.*

La konga E-kongreso rekomendas:

1. Al esperantistoj valorigi la kongajn lingvojn per Esperanto;
2. Al esperantistoj subteni la nacian revuon ''Vekiĝo'' per abono, verko de artikoloj al ĝi;
3. Al la redakcia teamo de ''Vekiĝo'' pli bone kontroli la tekstojn antaŭ ol ilin aperigi;
4. Al ĉiuj Esperanto-kluboj, fakgrupoj kaj al DKEA organizi regule kulturajn aranĝojn; nome ekskursojn, teatraĵojn k.s. por tiel sproni la uzadon de la lingvo ĉe siaj membroj;
5. Regulajn kotizojn de la membroj por financi la agadojn kaj de la E-kluboj kaj de DKEA;
6. La periodajn (trimonatajn) financajn raportojn fare de la kasistino;
7. Rigoran respekton de la statuto kaj regularo de DKEA far ĉiuj membroj;
8. Ke ĉiuj Esperanto-kluboj en DR Kongo registriĝu ĉe la DKEA-Estraro;
9. Starigon de informadika sistemo por registri la enlandajn e-istojn, ĉefe la instruistojn kaj la lernantojn;
10. La disponigadon de la lerno- kaj lego-materialoj por ĉiuj;
11. Akordigon kaj validigon de ĉiuj E-diplomoj fare de landa ILEI-sekcio kaj la DKEA-Estraro;
12. Konsciiĝon de ĉiuj klubo-prezidantoj pri la neceso raporti regule pri la instruaj agadoj de ĉiuj kluboj;
13. Disponigon de la statuto kaj regularo de DKEA al ĉiuj membroj kaj kluboj aliĝintaj al DKEA;
14. Al ĉiuj esperantistoj aliĝi almenaŭ al loka Esperanto-grupo agnoskita;
15. Al la estraranoj de DKEA ne subteni la klubojn kaj individuajn membrojn, kies agoj ne konformas al la asociaj statuto kaj regularo;
16. Pli da efikeco en la DKEA-administrado;
17. La starigon de elekta komisiono cele al organizo de la balotoj por renovigi la gvid-instancojn de DKEA kaj DKEJO en 2018;
18. La organizon de la 2-a Konga Esperanto-Kongreso en 2018 kaj sekve invitas la Estraron de DKEA starigi ekde nun kongresan organizan komitaton.

La 1-a Esperanto-Kongreso de DKEA

Resumoj pri agado de kluboj kaj asocioj tra 2017

Esperanto-Grupo BEC, Tanzanio

Okazis la E-kursoj ĉeeste kaj perkoresponde. La komencantoj pli kaj pli posedis la lingvon skribe kaj parole. BEC havis rilaton en 11 regionoj kaj kontakton kun entute 60 e-istoj.

Ĉeestaj kursoj disvolviĝis sub la gvido de s-roj Muelele Mbassa Makaranga kaj Dismas Robert en la distriktoj Bunda, Kagera kaj Muleba. Eksterordinara E-kurso, ĉe kies fino estis disdonitaj atestiloj al la partoprenintoj, okazis en la vilaĝo Marambeka ĉe tiea mezlernejo danke al s-ro Simba Nyamkinda Mramba kun la helpo de s-ro Davido Mapenga de la 15-a ĝis la 20-a de decembro 2017. Trejnado okazis per poŝtelefona mesaĝilo *Whatsapp* sub la gvido de s-ro Ambroise F. Polle.

La grupo kunvenis 12 fojojn en la jaro, kaj ĝi ricevis instrumaterialojn de la lokossa oficejo de UEA. La raporto montras peton al UEA pri mono, legolibroj, vortaroj kaj apogo por havi ĝemeliĝon kun E-instancoj tra la mondo.

****

E-klubo Viktoria, Tanzanio

Estas klubo kun multjara sperto. 15 personoj, el kiuj estas 5 virinoj, aktivas en ĝi. Dufoje ĉiun semajnon okazis la klubaj kunvenoj, dum kiuj kaj la komencantoj kaj la progresintoj lernis la lingvon, diskutis pri la kluba vivo. Tio ĉi estas la merito de la prezidanto Jayrous Eliakimu.

****

E-Klubo MEK, Tanzanio

Kunvenis regule mardon kaj ĵaŭdon ĉiusemajne por lerni Esperanton sub la gvido de s-ro Magessa John. MEK sidejas en privata lernejo. Kiel bezonoj estas listigaj i.a. peto pri lernomaterialo (KDoj, revuoj), membrigo de klubanoj al UEA/TEJO, trejniĝo kaj pri monrimedoj. La klubo prezentis ambician kaj imponan planon por 2018.

****

ABeE – benina asocio

Laŭ la raporto, la instruado ricevis apartan atenton en la lokaj E-kluboj. Ankaŭ aliaj kursoj okazis tra la jaro. Naskiĝis 2 novaj E-kluboj, kio portas nun al 7 la nombron de la E-kluboj aliĝintaj al la landa asocio. 58% de la ricevita subvencio el UEA 2017 distribuiĝis inter la lokaj Esperanto-kluboj, TEJO- kaj ILEI-sekcioj. 3 membroj kadre de la projekto Afrik-Eŭropa Junulara Kapabligo (AEJK) vojaĝis al Italio kaj partoprenis en la Internacia Junulara Festivalo, 9 en la 73-a IJK en Aného, Togolando, kaj 3 aliaj en JES en Pollando.

BEJO, la junulara benina sekcio, havas novan Estraron: la prezidanto: Sadohoundé Norbert, ĝenerala sekretario: Eke Athanasé, kasisto: Kakpo Sonadé, organizanto: Sadohounde Joseph kaj respondeculo pri informado: Eteka Innoncent. La junulara sekcio havas novan retpaĝon.

****

ANEB – burunda asocio

Kadre de la projekto Afrik-Eŭropa Junulara Kapabligo (AEJK) 3 burundaj e-istoj vojaĝis kaj ĉeestis la IJF en Italio. 1 el tiuj 3 fariĝis trejnisto de TEJO. 9 burundanoj partoprenis en la 73-a IJK en Aného, Togolando, kaj 3 aliaj en JES en Pollando, kie ili lertiĝis pri organizado. Funkciis fejsbuka komuniklisto kun 150 membroj. *Gift retradio* regule elsendis pri Esperanto en la loka lingvo. Estas plano por la 3-a nacia kongreso de la 27-a de marto ĝis la 3-a de aprilo kunlige kun AMO-seminario en Nyanza-Lac. Estas novaĵo pri 2 kluboj: tiu de Rutana kun 15 klubanoj kaj alia en Nyanza-Lac kun 100 anoj. La asocio mem celas havi 300 membrojn en la jaro 2018.

****

CIE, Madagaskaro

S-ro Rabevazaha Désiré verkis ege koncizan raporteton, kiu skizas aranĝon okaze de la Tago de Zamenhof kaj pluajn instruajn agadojn en universitato kaj en gimnazio.

DKEA – konga asocio

Okazis reorganiziĝo de la Estraro per aldono de novaj estraranoj. Estas la membroj de la nuna Estraro la prezidanto: Jean-Pierre Lungikisa, unua vicprezidanto: Bukuru Rubaraga Nabahema, dua vicprezidanto: Mbemba Zogono Jerry, ĝenerala sekretario: Jackson Mafuila Mavomo, kasistino: Monique Badiengisa, kultura konsilanto: Rock Tamba Mavungu, administra konsilanto: Paul-Alcéé Mazangu Diumbeki, financa konsilanto: Jérémie Ngoma Kikondolo.

La vizito kaj restado de s-ro Emile Malanda, la kunordiganto de la Afrika Komisiono, surloke helpis vigligi la enlandan movadon. La rilato kun la nacia Unesko-Komisiono estis en bona farto, organiziĝis kun sukceso la unua nacia E-kongreso de la 15-a ĝis la 17-a de decembro kun 43 partoprenantoj. La Tago de la *Gepatra Lingvo* festiĝis la 21-an de februaro kun 51 invititoj el kiuj estis membroj de la nacia Unesko-Komisiono kaj de la ministerio pri Kulturo. La 8-a de marto prifestiĝis sub la aranĝo de la virina grupo EVIKO kun 58 partoprenantoj. Same renkontiĝo okazis la 26-an de julio en la sidejo de la asocio.

E-elsendprogramoj disvolviĝis 45 minutojn ĉiuĵaŭde dum la jaro ĉe la nacia radio kaj televida kanalo RTNC sub la respondeco de s-ro Paul Mazanga. Pliaj sukcesaj agadoj, i.a. radioprogramoj, okazis precipe en la regionoj Rutshuru, Kiwanja, Uvira kaj Muanda.

Eldoniĝis kaj vendiĝas ĉe la asocio verkaĵoj de s-roj Ntoto kaj Fernando Landa kaj de s-ro Batangu Mpesa. Naskiĝis la asocia informilo *Vekiĝo* kun la provnumero aperinta julie.

2 novaj E-kluboj fondiĝis: *Lumo* kaj *Konga Ligo de Blindulaj Esperantistoj*. Partopreno de 9 konganoj al la 73-a IJK ĉefis en la aktivaĵo de la junulara sekcio DKEJO sub la prezido de s-ro Eddy Onan. La pliigo de la nombro de la UEA-membroj per novaj e-istoj, nomumo de s-ro Ntoto Zola kiel komitatano A de UEA por Kongo, partoprenigo de kongaj esperantistoj al la ĉi-jara UK en Lisbono, peto de financa helpo por la eldona agado kaj vendo de libroj de kongaj e-istoj ĉe la libroservo de UEA kaj subvencio por ebligi la realigon de ILEI-seminario i.a. konsistigas la precipajn rekomendojn al UEA.

UTE – togolanda asocio

La raporto prezentas du gravajn atingojn: la okazigo de la 25-a Togolanda Esperanto-Kongreso la 29-an kaj la 30-an de decembro kaj la 30-jariĝo de UTE. Okazis E-kurso en Hangoume sub la gvido de s-ro Sagbadjelou Kokou, alia en Klévé sub la zorgo de s-ro Dégbé Agossou kaj junie s-roj Gbeglo Dzifa kaj Kédé-Gadji Hézékiel disponigis kursojn al gelernantoj de Instituto Zamenhof. En tiu ĉi lernejo okazis kursoj dum la tuta lerneja jaro danke al la klopodoj de TIETTI-Instituto de Esperanto en Togolando (TIETo).

La komitato kunvenis 5 fojojn kaj la Estraro 3 fojojn en la jaro por solvi problemojn pri administraj aferoj de la asocio. Aperis unufoje la nacia organo *Alvoko*, funkciis retlistoj kaj lasttempe ankaŭ *WhatsApp*-listoj pri la asocio. La prezidanto s-ro Attaglo Kokou vojaĝis kaj partoprenis en internacia E-renkontiĝo en la ĉefurbo de Burundo de la 22-a ĝis la 27-a de decembro 2017. La asocio petas membrecon en UEA por kelkaj enlandaj aktivuloj.

****

SEA – konstruata asocio de Senegalo

La raporto farita de la prezidanto s-ro Assane Faye montras regulajn lerno-kunvenojn (2-foje) monate, viziton al la E-kluboj en la urboj Rufisko kaj Bargny, kontakton kun geesperantistoj s-ino Lafi Charles Diatta kaj s-ro Woudji Kossi de Dakaro, kreiĝon de la junulara sekcio SEJ sub la gvido de ges-anoj Ahmadou bamba Diaw, Ismaila Dioné kaj Ramatoulaye Faye, de la virina grupo sub respondeco de sinjorino Sokhna Thiaba en kunlaboro kun Ngone Touré, Penda Ndiaye kaj Ndeye Amy Camara, stariĝon de fejsbuka paĝo, elektiĝon de membro en la Afrika Komisiono kaj elekton de s-ino Lafi Charles Diatta kiel respondeculo por la landa ILEI-sekcio kaj ĝemelrilaton de la Rufiska Esperanto-klubo kun *Maruspero*, lernejo en São Paulo (Brazilo).

Kion faras via landa asocio aŭ via E-klubo en via loĝloko? Bv. verki kaj sendi artikolon pri tio. La redakcio akceptas ankaŭ fotojn.

Esperanto-instruado en la Afrika Centro Mondcivitana

Jam ekde novembro de la ĵus antaŭa jaro komenciĝis, kiel planite, la Esperanto-kursoj ĉe la Afrika Centro Mondcivitana (ACM) en la benina urbo Lokossa. Celante esperantistigi ĉiujn personojn, kiuj volonte deziras aniĝi en la esperantistaro, la afrika mondcivitana centro okazigas la lingvajn kursojn dum ĉiu tago de la semajno matene kaj vespere.

Averaĝe 30 personoj monate ĉeestas la kurson je diversaj horoj en la tago laŭ sia propra bontrovo. El tiuj kursanoj estas kudristinoj, laboristoj, gelernantoj de formalaj lernejoj kaj studentoj ktp.

La unuaj kursoj havas fokuson pri la elementaj konoj de Esperanto: alfabeto, literumado, prononcado, tekstolegado, salutado dum la malsamaj momentoj de la tago. Ankaŭ kelkaj afiksoj, kiuj necesas por bazaj konversacioj instruiĝas.

Eĉ se kelkaj kudristinoj scipovas skribi, ni havas kromajn horojn por ili dufoje en la semajno por lertigi ilin per la *Cseh-metodo* tiel, ke ili povas facile kompreni la celatan aferon, jen per desegnaĵo, jen per ripeta voĉprononcado de la koncernaj vortoj aŭ kompletaj frazoj.

Ni gvidis jam pli ol kvindek du kursojn entute, dum kiuj estas instruataj gramatikaĵoj, legadoj kaj vortigadoj, nome pensi rekte pri la vortoj en Esperanto.

Ni celas pli ol la jam atingitaj rezultoj. Sed jam ni povas nun fieri pri la kelklertaj kursanoj kun pli-malpli kontentiga scio de Esperanto, eĉ se ili ankoraŭ ne scipovas eldiri ĉion nuntempe. Multo do ankoraŭ fareblas por ili.

Dum la kurso-kunvenoj, ni instruas ankaŭ kantojn, poemojn k.s. La ĉefa kanto lernata de ili dum la kurso-sesioj estas la strofoj de la E-himno *la Espero*, kiun ni ĉiuj kunkantis dum la ĉi-pasintjara Zamenhofa Tago en Lokossa.

Nun ni provas pridemandi kaj prepari la kursanojn por la movadaj ekzamenoj de ILEI/UEA en la sekvaj monatoj.

Kédé-Gadji Hézékiel

De dekstre: Kédé-Gadji H. kaj anoj de BOJE

Esperanto en Afriko estas trimonata oficiala periodaĵo de la Afrika Komisiono de UEA pri la Esperanto-movado en Afriko.

Redaktas: Adjévi Adjé, 06 B.P. 61807, Lomé, Togolando; tel.: +228 902 57 549, 995 72 623.

Kion faras via landa asocio aŭ via loka E-klubo en via loĝloko? Bonvolu verki kaj sendi artikolon pri tio. La redakcio akceptas ankaŭ fotojn. Bonvenaj kompreneble estas ankaŭ sugestoj, konsiloj, komentoj por la plibonigo de la bulteno al: *adjevia@gmail.com*

Limdato por la numero 35: la 15-a de majo 2018

Pli da informoj pri la afrika movado haveblas per:
www.esperanto-afriko.org